

... SENYAR A GUIX...

Era una expressió del llenguatge popular per indicar que se comprava una cosa sense moneda, a fiança. La locució era "quotidiana" i en ús després de la guerra i fins als anys cinquanta. L'expressió tenia un fort significat irònic considerada la sua origen.

La locució naix a les tavernes que en aquells anys, al mes de novembre, se multiplicaven i ompliven los carrers de l'Alguer vella, perquè en aquell mes tots los propietaris de vinya, quan era prompt lo vi no, "les alguares", transformaven los dabaixos en tavernes.

Generalment també los dabaixos eren del mateix propietari, on normalment hi conservava les bótes del vi. Així una frasca en alt a la porta indicava a tots los que passaven al carrer o al

interessats que allí hi havia una taverna.

El centre històric, com dieven, era ple de aqueixos locals, característics i si volem també folklòrics, punt de encontre de amics que se trobaven després del treball per passar algunes hores a la tardeta, i a voltes tota la nitada, beient i cantant a so de guitarra, quan no hi naixeva calqui baralla.

Succeïva, doncs, que mentre se beieva, cantava o xarrava, era usança de fer lo giro de tassa, de tant en tant se menjava calqui mos amb coses de "picònia", indicades per atirar lo vi, dat que lo pa no agradava massa o no era lo lloc més indicat per menjar-lo. Així una tassa tirava l'altra, i més de una volta qui ordenava el vi se olvidava de... pagar. Per això la tavernera

coneixent com anaven les coses, senyava a la bóta amb un bocí de guix lo número de les tasses de vi que donava. Però com diu lo ditxo: feta la llei i trobat l'engany, i succeïva que més de ú, amb materesia i amb el pretext de se moure i de anar en qualqui lloc, passant entre la bóta i la tavernera, indiferent feva en manera que amb la jaqueta o amb el paltó, cancel·lava lo guix de la bóta fent així perdre el compte de les tasses que havia begut o ordenat, i a la fi se n'anava sense pagar o pagant de manco.

La locució a poc a poc és entrada en el llenguatge popular, que ha començat a usar-la per indicar quan s'anava a fer l'espesa sense moneda.

Vito Loy